

Informacja
w sprawie ustawy z dnia 9 maja 2024 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń
społecznych oraz niektórych innych ustaw

Celem ustawy z dnia 9 maja 2024 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw jest częściowe zmniejszenie obciążeń składkowych dla najmniejszych firm poprzez wprowadzenie możliwości skorzystania raz w roku z „wakacji składkowych”. Ustawa wprowadza zmiany do siedmiu ustaw, tj.:

- 1) ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 497),
- 2) z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.),
- 3) z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226 i 232),
- 4) ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2540 oraz z 2023 r. poz. 1059 i 1414),
- 5) ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475),
- 6) ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 615, z późn. zm.),
- 7) ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 296).

W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wprowadzane są zmiany umożliwiające skorzystanie, na wniosek płatnika składek prowadzącego pozarolniczą działalność gospodarczą, ze zwolnienia z opłacania należnych składek z tego tytułu, na jego własne obowiązkowe ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe.

Zwolnienie z opłacania składek będzie przysługiwało za jeden, wskazany we wniosku, miesiąc kalendarzowy w danym roku.

Niewpłacone, w wyniku skorzystania z ww. zwolnienia, składki będą finansowane z budżetu państwa w ramach dotacji do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zwolnienie z opłacania składek będzie stanowiło pomoc publiczną de minimis udzielaną w zakresie i na

zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis.

Warunkiem uzyskania przez przedsiębiorcę zwolnienia z opłacania składek będzie to, aby:

- 1) w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku miał zgłoszonych do ubezpieczeń emerytalnego, rentowych i wypadkowego lub ubezpieczenia zdrowotnego nie więcej niż dziesięciu ubezpieczonych;
- 2) w ostatnich 2 latach kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku nie osiągnął przychodu z pozarolniczej działalności gospodarczej lub w co najmniej jednym roku z 2 ostatnich lat kalendarzowych poprzedzających rok złożenia wniosku osiągnął roczny przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej nieprzekraczający równowartości w złotych 2 milionów euro;
- 3) jako ubezpieczony w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku oraz w okresie od początku roku kalendarzowego złożenia wniosku do dnia złożenia tego wniosku nie wykonywał pozarolniczej działalności gospodarczej na rzecz byłego pracodawcy, na rzecz którego w roku kalendarzowym rozpoczęcia działalności gospodarczej lub w poprzednim roku kalendarzowym wykonywał w ramach stosunku pracy lub spółdzielczego stosunku pracy czynności wchodzące w zakres wykonywanej działalności gospodarczej;
- 4) w miesiącu kalendarzowym poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku jako ubezpieczony podlegał ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.

Przepisy dotyczące zwolnienia z opłacania obowiązkowych składek na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe będą miały odpowiednie zastosowanie także do składki na ubezpieczenie chorobowe, jeżeli ubezpieczony dobrowolnie podlegał ubezpieczeniu chorobowemu w miesiącu złożenia wniosku o zwolnienie z opłacania składek, oraz w miesiącu go poprzedzającym.

W ustawie dodany został również przepis, który ogranicza podstawę wymiaru składek za miesiąc kalendarzowy objęty zwolnieniem, do najniższej obowiązującej danego ubezpieczonego podstawy wymiaru składek.

Zgodnie z ustawą przedsiębiorca będzie składał wniosek o zwolnienie z opłacania składek wyłącznie za pomocą profilu informacyjnego utworzonego w systemie teleinformatycznym udostępnionym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (zwany dalej „ZUS”), w formie dokumentu elektronicznego.

Ustawa zakłada niewydawanie decyzji o przyznaniu zwolnienia z opłacania składek, w sytuacji, w której rozstrzygnięcie w całości uwzględnia wniosek płatnika składek. Płatnik składek zostanie wówczas poinformowany o przyznaniu zwolnienia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego udostępnionego przez ZUS. Jedynie w przypadku:

- 1) rozstrzygnięcia, które nie uwzględnia w całości wniosku o przyznaniu zwolnienia z opłacania składek, lub uwzględnia ten wniosek w części,
 - 2) stwierdzenia w związku z przeprowadzonym postępowaniem wyjaśniającym lub kontrolą, że płatnik składek nie spełnia warunków, do jego przyznania,
- ZUS będzie wydawał decyzję.

W zmianach do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dodane zostały przepisy, które przewidują wyłączenie osób korzystających ze zwolnienia z opłacania składek, o którym mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, z opłacania własnych składek na Fundusz Pracy w miesiącu, za który przysługuje zwolnienie.

Analogiczne rozwiązanie zostało wprowadzone do ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym, gdzie również wprowadzono wyłączenie osób korzystających ze zwolnienia z opłacania składek, o którym mowa w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, z opłacania własnych składek na Fundusz Solidarnościowy w miesiącu, za który przysługuje zwolnienie.

W zmianach do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dodany został przepis, zgodnie z którym, okres korzystania ze zwolnienia z opłacania składek będzie się zaliczał na poczet 365 dni (w okresie 18 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień zarejestrowania we właściwym powiatowym urzędzie pracy), będących warunkiem nabycia prawa do zasiłku dla bezrobotnego.

W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego dodawana jest zmiana, na podstawie której odwołania od decyzji ZUS o zwolnieniu z opłacenia składek, będą należały do właściwości sądów rejonowych.

W zmianie do ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych ustawa wprowadza zwolnienie od podatku dochodowego od osób fizycznych kwoty składek, z jakich osoba została zwolniona na podstawie przepisów do ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym. Analogiczne zwolnienie podatkowe zostało

wprowadzone do ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.

W ustawie wprowadzone zostało również, zwolnienie ze stosowania przepisów o zamówieniach publicznych na zamówienia na usługi lub dostawy udzielane przez ZUS, w związku z wykonywaniem przepisów dotyczących wprowadzanego ustawą zwolnienia z opłacania składek.

Ustawa ma wejść w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po upływie 4 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 8 (dotyczy ww. wyłączenia ZUS ze stosowania przepisów o zamówieniach publicznych), który ma wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.